

7. 8/1 - 68

Lisää löytöjä Vaalan Nimisjärveltä
(Ent. Säräisniemen pitäjän Kukkolan kylästä)
Tarkastusmatka 28. 8. 1967

Ollessani Vaalassa inventoimassa kaavoitusalueita tein mm. 28. 8. 1967 tarkastusmatkan Nimisjärvelle. Tarkoitukseni oli selvittää, ovatko sikäläiset asuinpaikat uhattuina, ja varmistautua niiden säilymisestä koskemattomina. Siinä mielessä kiersin järven jalkaisin, tutkin rantoja ja poikkesin kaikissa taloissa, kyselin paikkakuntalaisten havaintoja ja tein omia. Tutkimuksiani häytti osittain se, että täälläkin vedenpinta oli runsaitten sateitten vuoksi poikkeuksellisen korkealla. Varsinaiset ranta-asuinpaikat olivat siksi kokonaan veden alla.

Öljysoratietä Vaala - Säräisniemi muutama vuosi sitten rakennettaessa on siltapenkereen alle saattanut jäädä Sillankorvan asuinpaikan tutkimattomiakin osia (Uudentalon maata). Yleiskarttojen puutteellisuuden vuoksi asiaa ei voi tarkistaa. Siihen viittaavia löytöjä ei tiettävästi työn aikana tehty, eikä maantienojissa näy asuinpaikkaa osoittavia merkkejä.

Muuten Nimisjärven asuinpaikat eivät ole välittömässä vaarassa. Raivaustoimintaa ei sanottavasti ole, ja rakentaminen on hiljaista. Vaikka Nimisjärvi on Oulunjärven kalojen kutupaikka ja kalastus siten siellä edelleenkin ainutlaatuisen tuottoisaa, ei ole mitään viitteitä siitä, että sen rannoille olisi tulossa omakoti- tai huvila-asutusta. Niillä vallitsee entinen rauha.

Taloista keräsin kaikki viimeisten vuosien aikana löytyneet ja talteen pannut muinaisesineet.

Järventaan torpasta (om. mv. Martti Karppinen, os. Vaala, Pellonpää) sain kivikirveen (KM 17313), jonka joku talonväestä oli löytänyt muutama vuosi sitten (n. v. 1960) pellosta, n. 100 m koilliseen torpan asuinrakennuksesta.

Välitalossa (om. mv. Sulo Karjalainen, os. Vaala, Pellonpää), joka sijaitsee n. 170 m itäkaakkoon Kasken torpasta, säilytettiin kahta tasatalttaa (KM 17314). Talon miesväki oli löytänyt ne n. v. 1960 kynnetäessä pellostä melkein rannasta. Löytöpaikka on n. 80 m etelään Välitalon asuinrakennuksesta.

Puhakan torpasta (om. mv. Jaakko Karppinen, os. Vaala, Pellonpää, Puhakka) sain 9 kiviesinettä tai hiotun kiviaseen katkelmaa, sädekiviliuskesälön ja 3 saviastianpalaa (KM 17315). Ne ovat kaikki löytyneet pellostä, n. 10 - 30 m luoteeseen talon uudesta asuinrakennuksesta. Kolme esineistä (tuura, kirveen teelmä ja kiviaseen lohko) löytyivät kesällä 1966, muut eri aikoina vuosina 1960-65, löytäjä isäntä Jaakko Karppinen. Löytöalue on rannan suuntaisena kulkeva, korkeuskäyrää seuraava, n. 30 m pituinen vyöhyke.

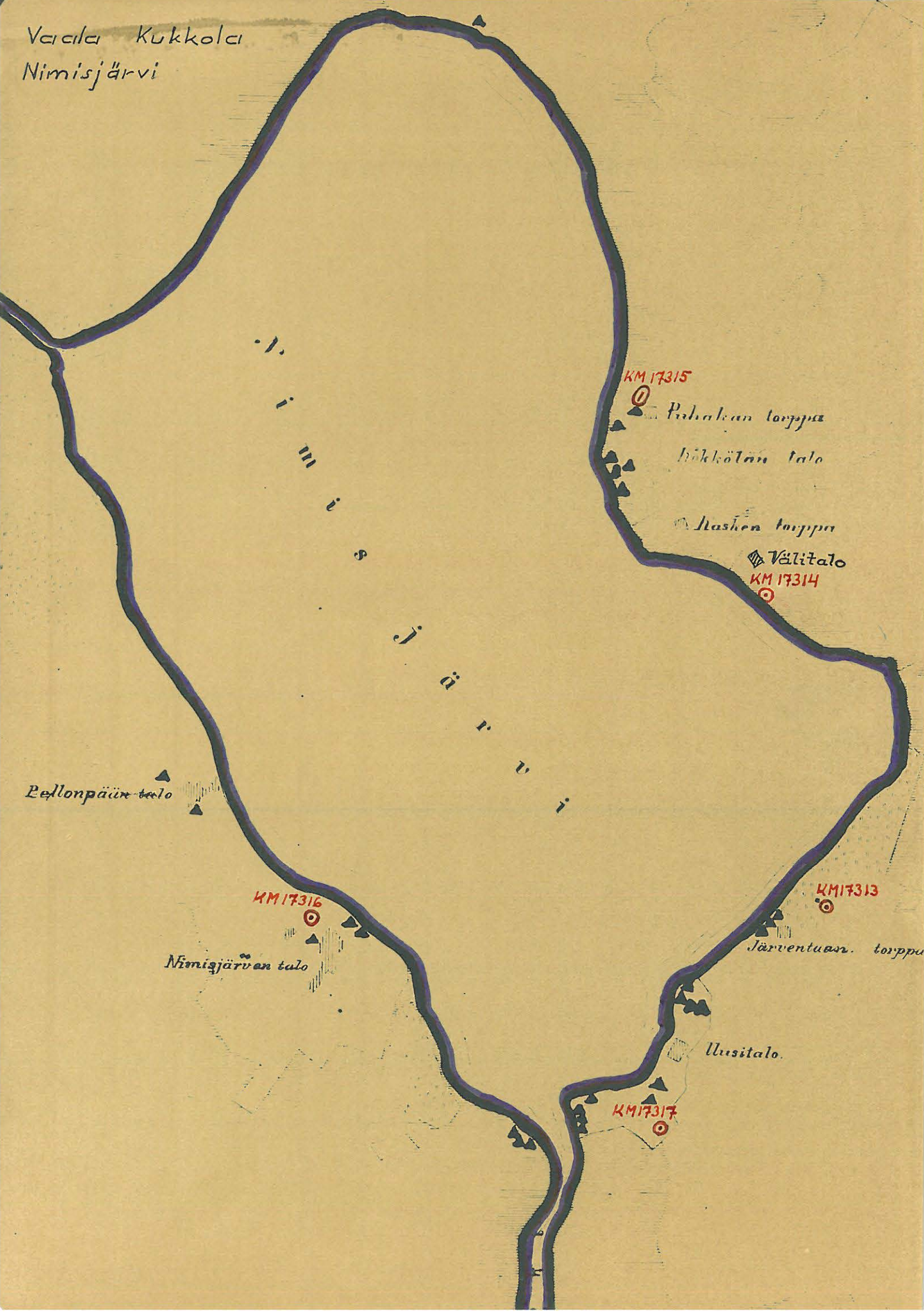
Nimisjärven talosta sain sädekiviliuskeesta tehdyn teräaseen katkelman (KM 17316), jonka toisen pitkän sivun päissä on hiottua terää. Se on löytynyt viime sotien jälkeen vanhan Nimisjärven talon pellostä, asuinrakennuksesta n. 50 m luoteeseen, löytäjä uuden Nimisjärven talon isäntä Janne Huotari (os. Vaala, Pellonpää).

Uudentalon isäntä Jaakko Karppinen (os. Vaala, Pellonpää, Uusitalo) oli löytänyt v. 1964 kyntäessään talon pellostä uuden maantien kaakkoispuolelta, Sillankorvasta; liuskeesta valmistetun tasataltan (KM 17317). Emäntä Tilda Karppinen taas oli löytänyt talon kasvimaasta ohuen kivilohkareen, jonka toisella kyljellä on hiontaa.

Helsingissä marraskuun 7 pnä 1967

Oiva Keskitalo

Vaara Kukkola
Nimisjärvi

KM 17315

Puhaleuan torppa

Hökkötän talo

Rashen torppa

Välitalo

KM 17314

Pellonpään talo

KM 17316

Nimisjärven talo

KM 17313

Järventaan torppa

Uusitalo

KM 17317

Vaala Nimisjärvi Puhakka

1:500

